

SZEKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Kiszáradt papok, gazdasági egyetemi tagok és közéleti előfizetők egész évre 8 K, tanítók, közéleti és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári oheque-száma 10,489. szám.

Garasos választók.

Közéletünknek egyik legsajátosabb, de egyszersmind legsajátlatraméltóbb jelensége is az, hogy akár fizetéses, akár tisztelheteli állások jutnak megüresedésbe, mint a konkra az ebek, úgy rávetik magukat ezekre a stréber, vagy magyarábban mondva, kapaszkodó alakok, a kik kevés képzettséggel, még kevesebb munkakedvvel, mint a bogáncsok belekapaszkodnak, és a rokonság és jó barátok, vagy a még erősebb protekció szárnyai alatt, helyet követelnek maguknak a közéletben, anélkül, hogy e helyre akár tudásukkal, akár egyéniségük erkölcsi súlyánál fogva jogosultsággal, vagy képzettséggel bírnának.

E kapaszkodók vagy elősdiék szektája két csoportba osztható; az egyiket viszi a szertelen egyéni hiúság, megmutatni a világnak, hogy ő is: *valaki*; a másikat viszi a kapzsi ösztön, midőn oly állás elnyerésére törekszik, oly helyet kíván magának biztosítani, olyan pozíciót, a honnan kicsinyes egyéni érdekeit, gyakran a közjó, vagy a közügy rovására, jobban és hathatósabban érvényesítheti.

És mert e törekvésükben emberi önértéküket és méltóságukat a szolgaságig megalázkodva, szavazatgyűjtési mániájukban bekoldulják, bekilincselik nemcsak a jó barátokat, rokonokat és magas protektorokat, de megtisztelik vele néha az alantasabb gyarló polgárság emberi hiúságát is, végre nagy diadallal célt érnek és teli torokkal hirdetik a megtévesztett közvéleménynek: *az ő nagy népszerűségüket*, mellyel bizony inkább szégyenkezni, mint hivalkodni kellenék.

Az ilyen alakok, melyektől fájdalom, megméltalmazott társadalmunk bőségesen hemzseg, — zárják el a szerény hivatottak elől a tisztességes megélhetés útját; az ilyen alakok felszínre kapása, keseríti el a becsületesen munkálkodó, és helyét egészen betöltő, kötelességében görnyedő hivatalnokot, ki látva a tudatlanság gyözmét a tudás felett, végső eredményében úgy okoskodik: miért izzadjak én a veritékes munkában, ha mások dologtalanul is élembe kerülnek? Miért végezzem én el kettőzött szorgalommal még annak a munkáját is, aki semmittevéseért ná-

lamnál nagyobb fizetésben részesül?

És így alakul ki a társadalomban a kötelesség meglazulása, mely maga után vonja a közhivatalokban gyakran tapasztalható lanyhaságot, sőt néha gyilkos közönyösséget is.

Ez elmefuttatásokra, a meggyékben legközelebb lezajlott bizottsági tagok választása vezetett.

Mert szomorúan azt kellett tapasztalnunk, hogy némely helyen sem a *választandók*, sem a *választók* nem állottak a politikai komolyság és érettség azon színvonalán, hogy e választások nagy horderejét és fontosságát mérlegelni, vagy megérteni tudták volna; és ha e jelenségek csak sporádikusán léptek is fel, akkor sem tartózkodunk annak kinyilvánításától, hogy ezek megyei és politikai életünknek egy eléggé meg nem bélyegezhető szegénységet jelentik.

Tudatában voltak e a választók annak, hogy a választandó megyebizottsági tagnak, legelső és elengedhetlen feltétele, hogy rendíthetetlen hive és harcosa legyen a *függetlenségi eszmének*? Tudatában voltak-e annak, hogy minden egyes megyebizottsági tag fontos tényezője és védője a *magyar alkotmánynak*? Tudatában voltak-e annak, hogy a bizottsági tagoknak nemcsak *jogaik*, de *kötelességeik* is vannak, mely utóbbiak közül legelső az: hogy állását ne csak parádénak, külső előnynek tekintse, de tudásával, enerzsiájával a hazát, a megyét és az általa képviselt községet támogassa?

Ugyanezen kérdéseket kellenek a fellépett jelöltek elé is terjesztenünk; és ha már ezt megtettük, megadhatjuk rá könnyen a feleletet: hogy sem az egyik, sem a másik fél, sem a választók, sem a választandók nem állottak azon tiszta erkölcsi magaslaton, melyet a választásokban, mint igazi hazafiaknak, mint a megyéjükért és a közjóért lelkesülő polgároknak szem elől téveszteni nem volna szabad.

Hangsúlyozzuk azonban, hogy ez észrevételeink *kivételesen* azon kerületekre vonatkoznak, a honnan olyan hírek forogtak a népaikán, szájról-szájra, hogy a jelöltek vagy önjelöltek, *két-három koronáért is vásárolták a szavazatokat*.

A garasokkal megfizetett népbizalom fényében sütkérezni csak hiú vagy önző emberek meg-

alázó sajátsága lehet, és az ilyenektől a közérdek, a közjó valami keveset várhat és remélhet.

Sajnálatra méltó az, aki gyarló hiúságból, vagy egyéni érdekből lealázza embertársa méltóságát azzal, hogy néhány *garasért* választatja meg magát olyan állásra, hova tisztán csak a nép becsületes bizalma folytán volna szabad eljutnia; de a legmélyebb erkölcsi züllés az, ha a polgár-ember legszentebb polgári jogát, néhány hitvány *garasért* áruba bocsátja, hogy magának aztán ellenértéket a pálinkás butik büzös odujában szerezzen.

Megdöböntő szomorú igazságok ezek, melyek méltán ejtenek gondolkozóba minden jobberzésű, becsületes hazafit... hiszen ha már most odajutottunk, hogy a polgárok meggyőződését garasokkal lehet befolyásolni, mi fog történni akkor, ha majd az általános szavazati jog, a nép szegényebb elemeit is hozzájutatja polgári meggyőződésének szabad nyilvánításához?

Akkor... félünk, rettegünk tőle, — majd *garasok* helyett *forintokkal* vásárolják a szavazatokat és a jelszó az lesz: *ki ad többet érte?*

Deréki Antal.

Tanszermuzeumunk.

Irta: Rozsónay István.

Mindazon szükségletek, melyek a népoktatásügy meglévő állapotain javítani vannak hivatva s azon gyakorlati cél, hogy az oktatásügy érdekkörébe az azon kívül állók is belevonassanak: ügybuzgó és eléggé nem méltányolható fáradságos munka eredményeképpen megvetették alapjait az Udvarhelyvármegyei Tanítóegylet népoktatási tanszermuzeumának. Tanítóegyletünk ezzel nemcsak egy páratlanul álló szakintézményt állít a vármegyei népoktatásügy szolgálatába, de ezen intézményének tárlatszerű kezelésével támogatójául szegődik a hazai tanszeriparnak is. Ismervé mindazon hiányokat, melyeket ez intézmény e legmagyarabb vármegye szegényes felszerelésű iskoláiban van hivatva pótolni, ismervé annak az alapszabályokban körülírt céljait, rendeltetését: bátran nevezhetjük azt az Udvarhelymegyei Tanítóegylet eddigi legderékabb alkotásának. S az a nagy foku agilitás, mely megnyilvánult annak szervezésében, anyagának összegyűjtésében: biztos következtetéseket enged arra nézve, hogy fenntartásában, továbbfejlesztésében sem fog hiányozni épen akkora ügybuzgalom és lelkesedés sem.

Sajnos azonban, hogy sokan vannak, még az érdekeltek körében is, akik kellő tájékoztatás hiányában a legkevésbé sincsenek tisztában e szakintézmény lényegével, tiszteletre-

méltó céljaival s így, kivül esvén annak érdekkörén, a legnagyobb közönnyel is viseltetnek iránta.

Már pedig ez intézmény, mely legnagyobb részben a társadalom áldozatkészségének köszöni lételet, jövőendő fennállását is csak úgy biztosíthatja, céljainak csak úgy felelhet meg, ha legalább azok, akikért alakult, akikért fennáll, a népiskola közvetlen munkái nemcsak, hogy érdeklődnek, hanem szükség esetén annak felsegítése, támogatása érdekében áldozatoktól sem vonakodnak. És e támogatást mindenesetre megérdemli, mert e nagyfontosságú intézmény korszakos jelentőségű a vármegye népoktatásügyi történetében.

Mikor az Udvarhelyvármegyei Tanítóegylet 1907. évi január 17-én Székelyudvarhelyen tartott rendkívüli közgyűlésében határozatilag kimondta, hogy alapszabályzatának 4. § e) és d) pontjait végrehajtandó, egyik szervétül megalakítja az udvarhelyvármegyei népoktatási tanszermuzeumot s annak szervezésével mindjárt meg is bízta az indíványozó Chalupka Rezső kir. tanfelügyelőségi tollnokot, tette azt azzal a céllal, hogy összegyűjtve mindazon hazai elemi népoktatási tanszereket, taneszközöket és felszerelési tárgyakat, melyek részint a mult időbeli hazai elemi népoktatási oktatás, nevelés és higiénia ügyére vonatkoznak, részint jelenben a hazai elemi népoktatási intézetekben használatnak s ezek közül — alapos bírálat alapján — a célszerűeknek bizonyultakat a vármegyei népoktatási tantervhez képest új és hasznos tanszereket maga is előállít: egy gazdag tanszer és iskola-felszerelési anyagot bocsát az iskola-fenntartók rendelkezésére, melyek amíg egyfelől kulturtörténeti fontosságuk, másfelől hatalmas tényezői lesznek a szemléleten alapuló, bármily irányú sikeres oktatásnak.

Azonkívül könyvekből, folyóiratokból, illetőleg kéziratokból állandó könyvtárt, illetőleg kéziratgyűjtést, mely főleg a pedagógia, a didaktika, a népoktatási közigazgatás, a népkultúra, a népoktatásügyi kulturtörténet ágait lesz felölelendő, amelynek létesítésével egy eddig sajnósan nélkülözött, tudományosan rendezett szakkönyvtárt ad a vármegyei tanítóegylet kezébe s tagadhatatlan, hogy ezzel a szakismeretek bővítéséhez, a tanítók egyéni intelligenciájának emeléséhez nagy mértékben járul hozzá.

Egy tervszerű és minden részletben jól átgondolt gyűjtés eredményeképpen e tanszermuzeum már annyira teljes, hogy a tanítóegylet jövő évi közgyűlésével kapcsolatosan átadható is lesz már a nyilvánosságnak.

Ámde egy ilyen természetű intézmény sohasem lehet egészen teljes.

A kutató emberi ész újabb és újabb vívmányokkal, találmányokkal gazdagítja a tanszeripar mezejét is. A szerzett tapasztalatok, megfigyelések nyomán eddig ismeretlen, meglepő nevelésügyi elméletek támadhatnak, melyeknek rendszerbe való foglalása a paedagogiai irodalom feladata lesz. S a fejlődés, a haladás szolgálatában álló eme szakintézményünk nem teheti, hogy mindazok

befogadására meg ne nyissa helyiségeit. Mert mihelyt ez újabb keletű vívmányokkal szemben közönyös marad, eltért rendeltetésétől s szolgálhat ugyan kultúrtörténeti célokat, de semmi esetre sem hat többé fejlesztőleg a népiskola munkásainak lelki életére.

Száz szónak is egy a vége. Anyagi erők híján a tanszermuzeum itt körülírt céljait meg nem valósíthatja. Tanítóegyletünk sincs azon kedvező anyagi helyzetben, hogy most a szervezéssel járó nagy terheket viselni képes volna.

Chalupka Rezső egyesületünknek ez a kiváló tagja, mint a tanszermuzeum ügyvezető elnöke széleskörű akció alapján bámulatraméltó agilitással és nagy szakértelemmel társadalmi uton gyűjtötte össze a most együtt levő anyagot. Jutott ebből társadalmunk minden rétegének, legkevésbé túlán épen a tanítóknak.

Szeretettel fordulunk azért vér megyénk néptanítói karához, hogy közvetlen a népoktatásügy szolgálataiban álló tanítóegyletünk tulajdonát képező áldásos célzatu eme szakintézményünk iránt lekesebb akció megindítására kérjük.

Hálás köszönettel fogad a tanszermuzeum intézősége pénzbeli adományokat, tanszereket, szakmunkákat, paedagogiai irányú folyóiratokat, illetőleg kéziratokat is. A tanító karának elég tág tere van a társadalmi gyűjtést illetőleg is. Szépen fejlődő szervezetünk pld. sem tagadnak meg e célra bizonyára pár korona segínyt, ha ez iránt a tanító megkeresést intéz azokhoz.

De van a gyűjtésre más tér, más alkalom is. Nem részletezem itt azokat, hiszen a helyi körülményekhez képest és szerint mindenki — aki akarja — megtalálja a kellő alkalmat, amelynek felhasználásával a tanszermuzeum ügyét szolgálhatja. Csak szolgáljuk valahogyan. A saját ügyünket szolgáljuk. Esetleges adományok Chalupka Rezső ügyvezető osztályelnök címére küldendők Székelyudvarhelyre.

A Székely Szövetség jegyzőkönyve.

Most küldte szét a Székely Társaságok Szövetsége folyó évi augusztus hó 6-án Szamosújváron tartott közgyűlésének jegyzőkönyvét, minek alapján hozzáláthat a határozatok végrehajtásához. A jegyzőkönyv 79 nyomtatott oldalra terjed, sok fontos dolgot tartalmaz, mi az erdélyrészi magyarság bajaira s azok orvoslásának módjait vezeti. Elején Deák Lajos kir. tan. elnök általános vonatkozású elmefuttatása érdemel figyelmet, melyben a nemzetiségek hűtlenségére mutat, akik bár vagyont, intelligenciájukat magyar kézbe, magyar támogatással vették, hűtlenséget, melyek miatt intenzív munkát végezni még nem lehet, pedig annak már itt van a 12 ik órája.

A Székely Szövetség eme küzdelemnek egyik zászlóvivője, már eddig is jelentékeny érdeklődést és erőt kötött programjához. Hangoztatja azonban, hogy még sok egyesületnek kell a zászló alá csopostosulni, hogy a küzdelem minden vonalon, hogy völgyeink minden zugában eredményel folytatható legyen...

Érdekes adatokat tartalmaz Máthé József főtitkár jelentése. Hazafias felindulással ostromozza a Szövetség keretéből kimaradt társadalmi szerveket, melyek miatt intenzív munkát végezni még nem lehet, pedig annak már itt van a 12 ik órája.

A Szövetségnek fő és alispán, polgármester és országgyűlési képviselő tagjai sem teljesítik mind bensőséggel hazafias kötelességüket. Jelentést tesz továbbá a Szövetség határozatainak végrehajtásáról és azokról az eredményekről, melyeket a

mozgalomban elértek. Mindez kevés a minden oldalról tapasztalt bajok orvoslására. Tehát ő is a társadalom tömörülésének szükségét hangoztatja.

A közgyűlésnek legkiemelkedőbb pontja gróf Bethlen István orsz. képviselő, mezőszéki nagybirtokos előadása volt a mezőszéki magyarság megmentéséről. Ketségtelen adatok tal mutat rá a magyarság pusztulására, erejének hanyatlására, a nemzetiségek különösen az oláhság elnyomulására. S ezért a mezőszéki magyar birtokos osztályt, a közigazgatás szerveit, a papokat és tanítókat teszi felelőssé. Rámutatván végzetes mulasztásaikra. Előadásának konkluziójában mutat a hibák javítására, a bajok orvoslására. Ennek kapcsán határozatot hozott a Szövetség, hogy programot dolgoz ki, a mulatlant teendőkre. A tervezet kidolgozására gróf Bethlen István elnökölte alatt Maros-Tordából: Dr. Sárkány Miklós ügyvéd; Szolnok Dobokából Kőpeczi Nagy Lajos főszolgabíró és Dömötör János főgimnáziumi tanár; Beszterce-Naszódból: Puskás Ferenc és Balázs József ev. ref. lelkészekből álló bizottságot küldött ki, mely magát kiegészíti Kolozs, Torda-Aranyos és Kis-Küküllő, valamint a többi veszélyeztetett megyék szerepvivőivel. E program tárgyában folytatásban vannak a tanácskozások; megkerestettek a vármegyék fő és alispánjai, gazdasági egyletei hogy csatlakozásukkal annak sikerét biztosítsák.

Ujból tárgyalás alá vette a Szövetség a Kolozsvár-Marosvásárhely-Székelyudvarhely-Sepsiszentgyörgy-Constanca felé tervezett transverzális vasut s több kisebb, közülük a Szamosújvár-marosvásárhelyi vasut kérdését. Mert a bajok forrásának egyfelől és főként azt tartja, hogy Erdély vasutban szegény s magyar vidékei szándékosan elkerültettek, mi miatt sem gazdaságilag, sem kulturailag nem áll a fejlődés azon fokán, honnan a helyzetet dominálhatná. E vasutak vonalán minden érdekeltet megmozdít és munkára hív a Szövetség.

Tárgyalta az erdélyrészi iskolák államosításának, egy háziipari közraktár felállításának kérdését is. Sajnos, úgy látszik, mindehhez hiányzik a pénz. Így a szövetség nem lehet egyéb, mint az erdélyrészi társadalom élő lelkiismerete, amely megszólal, biztat vagy ostromoz mindenütt, a hol baj van; javaslatokat, terveket hoz, s munkát oszt mindazoknak, akiket a végrehajtás terhe kötelességszerűleg illet. Nemes felbuzdulással és kitartással végzi a Szövetség ezt a munkáját évről-évre. Méltó, hogy a kormány és az alája rendelt hatóságok minden vonalon, minden eszközzel támogassák. Ezekre a feladatokra más szervezet nem vállalkozott, nem is vállalkozhatik. A társadalomnak kell megmozdulnia s kell ébren virasztania a megnőtt bajok mellett, hogy el ne nyelje Erdélyt a nemzetiségi áramlat.

Midőn tehát elismerjük a Szövetség missziójának szükségét, dicsérjük hazafias munkáját, ajánljuk minden jó magyar hazafi figyelmébe és támogatásába.

Aki a Szövetség erejét növeli, követ hord a keleti bástyák erősítésére, Erdélyt visszahódítani segít Magyarországnak.

Nagy és szép cselekedet!

KÜLÖNFÉLEK.

— **Rp. Keserű labdacok**, «a Bömbölde» részére.

Sign: Hetenként egy adag.

Aratás volt a múlt héten, Dáriódiztak is ám szépen, Enyhe szellők fujdogáltak Pedig nehéz napok jártak.

Választás volt a megyében, S azt is beszélték utfélen, Annak lesz több szavazata, Akinek több a garasa.

A város se maradt hátra, Olyan lótas-futás járt, Mintha — Isten ments — a muszka, A határunkban lett volna.

No de nagyobb baj nem esett, Közbizalom megmentetett, Most már nyugodt lesz a város, Nem lesz többet piszkos, sáros, S nem szenved kárt a kereszmaros.

Dr. Veritás.

— **Dr. Kovácsy Albert** városunk országgyűlési képviselője tegnap délután 3 órakor tartotta beszámoló beszédét, a város előkelőségének és polgárságának élénk részvétele mellett. Vázolta az általános politikai helyzetet főbb vonásaiban és kijelentette, hogy a sok oldalról megköztört kormány ez idő szerint kedvezőbb kiegyezést nem köthetett. — Utánna Dr. Mezei Ödön indítványozott bizalmi szavazatot Dr. Kovácsynak, Hlatky Miklós tanár pedig a kormánynak indítványozott bizalmi szavazatot, mely indítványok egyhangulag lelkesedéssel fogadtattak.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Városunk képviselőtestülete kedden e hó 29-én rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyetlen tárgyát a közoktatásügyi miniszternek, a községi iskola államosítása iránti leirata képezte, melyet a képviselőtestület hálás köszönettel tudomásul vett. Miután azonban a leirat szerint kijelölt Solymossy-féle telket a képviselőtestület tulajdonának találta, elhatározta, hogy a közoktatásügyi miniszterhez terjesztendő feliratban egy másik alkalmas helyet: vagy a Szabó Ferenc-féle telket, vagy a város tulajdonát képező sétateret hoz ajánlatba.

— **Az időjárás.** Hosszan tartó szárazság után, mely az őszi vetéseket nagyon késleltette, végre csütörtökön csendes eső következett, mely ha kitartó lenne, némileg kárpótolhatná a mulasztottakat; az időjárás szerint a november hónap nagyon változatosnak ígérkezik; a 9-ik napjától csapadékos lesz, azontul 14-től ismét melegebb időjárás várható; csupán 23-tól válik az idő hideg jellegűvé, úgy hogy a fagy-pont hőmérsékletre van kilátásunk, vagy pedig nagyobb mérvű csapadékot kaphatunk.

— **Személyi hír.** Pekry József m. kir. csendőrszázados e napokban nálunk időzött, hogy a helybeli csendőrségi szakaszírodát és a vármegyei járási őrsőket a szokásos vizsgálatban részesítse. Mindent a legnagyobb részletességgel átvizsgálta s úgy Barcsay szakaszparancsnoknak, mint a járási őrmestereknek meglegedését nyilváníttotta a tapasztalt rend fölött.

— **A király ajándéka.** Ő felsége a király a székelyudvarhelyi kath. egyházközségnek temploma javítására céljára 500 koronát ajándékozott magánpénztárából.

— **Temetőben.** Koszoru özönben, gyertya- és lámpafényben usztak a temetők halottak napján, hol ezernyi embertömeg könnyei és panasza zavarták meg az elköltözött siri nyugalmát; a kegyelet ünnepén ki-kisietett megboldogult szeretteinek emléket, a szeretet és hála megnyilvánulásával ünnepelni; gyászoló özvegyek a férjeiket, apátlan-anjátlan árvák szülőiket, testvér a testvért, rokon a rokont siratta az emlékezés szent napján. A fényesen világított sírok közül, komoran és ridegen tüntek fel azon halmok, melyeket kegyeletes kéz nem diszített, szeretet melege nem övezett körül; de az általános humanizmus azért némelyiknél mégis megnyilvánult. Hevess Béla színtársulata, élén az igazgatóval testületileg vonult ki a temetőbe, gyönyörű koszorut helyezt az itt elhunyt Hevessi János pályatársuk sírjára, melyet szépen kivilágítottak, azután a társulat nemeslelkű hölgyei, még néhány elhagyott sírra helyeztek el gyertyákat és mécseket. A kereskedő ifjuság

pedig testületileg vonult ki, legközelebb elhunyt kartársuk sírjához és ott áldozott a korán elköltözött emlékének. Azután ránehezedett az éjsötétje a halottak birodalmára és ismét csend lett az örök nyugalom honában...

— **A székely kiállítás**on megyénkben a következő kiállítók nyertek jutalmat: Állami ezüstérmét: Székelyudvarhelyi juhturógyár Állami bronzérmét kapott: Elekes Dénes. Siménfalva; Udvarhelyvármegyei gazdasági egyesület Székelyudvarhely. Állami aranyérmét nyert: Barcsay és Társa, Székelyudvarhely. Kiállítási aranyérmét nyertek: Ugron Zoltán, Fátfalva; Tibád János, Székelyudvarhely; Bedő Ödön, Székelymuzsna; Kiállítási ezüstérmét nyertek: Nagybaconi, rugonfalvi és homoródszentmártoni tejszövetkezet; Mokán Tódor, Nagybaconi; nagygalambfalvi, homoródszentpáli és siménfalvi tejszövetkezet. Kiállítási bronzérmét nyert: Udvarhelyszentkirályi gazdasági. Kiállítási ezüstérmét nyertek: Gáspár Gyula, Filep Dezső, Korond; Gáspár Gyula fürdőtulajdonos Korond; Riemer Gusztáv, Koncz Ármin Székelyudvarhely; Dániel Károly, Székely Seltersvíz Szentgyházafalu; Lánckzy József Szentkeresztbánya; Salamon Kálmán Székelyudvarhely. Kiállítási bronzérmét nyertek: Orbán Miklósné, Orbánné Dénes Róza, Bika-falva; bágyi pokrócszövetkezet (Folytatjuk)

A díjak Imreh Béla gazdasági titkár irodahelyiségében vehetők fel. Megjegyeztetik, hogy a kiállítási érmékért, minden aranyérméért 15 K, ezüstérméért 12 K és bronzérméért 8 K önköltségi díj előzetesen beküldendő az E. G. E. titkári hivatalába Kolozsvárra, melynek ellenében azok portomentesen fognak megküldetni.

— **Gigányok párbaja.** Hát már ilyen is van? van bizony, még pedig a nemesebb fajtaból, mert ebben a párbajban, a küzdő feleken kívül mint párbajbíró és a hallgató közönség is részt vett és vér helyett a legszebb magyar nóták folydogáltak a párbajozók bűvös hegedűjén; úgy történt ez eset, hogy midőn a Jánoska bandája szerdán este színelőadás után javában húzta a szebbnél szebb nótákat a Budapest szálloda éttermében, hát a zenekar két reményteljes másodikprímása összekulönbözött a felett, hogy vajjon melyik tudja szebben huzni azokat a bűvös bájos, elandalító szép magyar nótákat, melyeken a magyar ember sírva szokott vigadni. A vita már-már nagyobb arányokat öltött, mikor aztán elhatározták, hogy hegedűpárbajt vívnak egymással. Segédül — vagy helyesebben bírálól felhívták a jelenvolt Dr. Damokos Andor alispánt, hogy mint magas zeneképzetségű művész ember, ő döntse el a párbaj eredményét. — Azután játszották felváltva az édes magyar nótákat; majd sírva zokogott, majd meg vigadva ujjongott kezükben a hegedű és az egész párbajban csak a közönségnek volt meg az élvezete, mely alig tudott betelni a gyönyörű nótákkal. A párbajban egyik fél sem sebesült meg, sőt — mint mondják — a felek kibékültek. Az ilyen nemes versenyre bátran buzdíthatjuk ezentúl is derék zenészeinket.

— **Halálozások.** Ditrői Puskás Jenő a gergyóalfalvi iskola tanára október hó 23-án Budapesten meghalt.

A szárhegyi rendház főnöke nagytisztelendő P. Tilp Kázmér záradfőnök 35 éves korában elhunyt.

— **Kinevezés.** Székelykereszturi Simó Ágnes okl. óvónő, ki városunkban és Székelykeresztúron is a csipkeverés terjesztése körül luzgó fáradozást fejtett ki, melyért a sepsiszentgyörgyi kiállításán díszoklevelet és 40 korona jutalomdíjjal lett kitüntetve, kinevezték a bukaresti magyar óvodához óvónővé a feredhatatlan jó lelkű óvónőnek szerencsés kívánunk messze idegenben is.

— **A székelyudvarhelyi róm. kath. főgimnázium ifjúsága** Árpád vezer ezereves és szent Imre herceg születésének kilencszázados évfordulója emlékére 1907. november hó 5 én ünnepélyt rendez, a következő sorrenddel: Délelőtt 9 órakor a róm. kath. plebánia-templomban ünnepi szentmise, mely után szentbeszédet mond Szabó János hittanár. Délelőtt 10 órakor a főgimnázium nagytermében ünnepély: 1. Burger—Németh: Dal Szent Imréhez. Éneklő a vegyeskar. 2. Szepessy László: A magyar ifjúság példaképehez. Szavalja Révffy Andor III. o. t. 3. Ünnepi beszédet mond Márton János VIII. o. t. ön képzőköri elnök. 4. Lehár: Valse Intermezzo. Játsza a zenekar. 5. Vörösmarty: Árpád ébredése. Részlet. Előadják: Gaal Lajos (Árpád) VII. o. és Pálmai Sándor (költő) VIII. o. tanuló. 6. Cherubini: Ave Mária. Harmónium kísérlettel éneklők Plettel István VI. o. és Szabó Gábor III. o. tanuló. 7. Szepessy—Demény: Szent Imre sirja. Melodráma. Szavalja Balint József VIII. o. tanuló, zongorán kíséri Gonda Tibor VIII. o. tanuló. 8. Záróbeszéd 9. Induló. Játsza a zenekar.

— **Rákóczié.** E cím alatt jelent meg díszes kiállításban Hock János országgyűlési képviselő remek tollából egy könyv, mely egy a felőlet tárgy, mint hazafias voltánál fogva mely benyomást tesz az olvasó lelkére. A könyv regény formában, Rákócziéval foglalkozik összességében az akkori véres politikai viszonyokkal. A könyvet a Kossuth Múzeum adta ki, mely lankadatlan fáradsággal szerzi be az anyagot a becsesebbnél becsesebb könyvek megírásához. Felhívjuk a hazafias közönséget a Kossuth Múzeum kiadványainak támogatására, mert mindenik könyve méltó, sőt első helyet követel magának a művelt és hazafias közönség könyvtárába. A fent jelzett könyv és a múzeum minden kiadványa megrendelhető: Kossuth Múzeum címén, Budapest, VIII. Nép színház-utca 23.

— **Katonatisztek fizetése.** A Bécsben legközelebb tartott tanácskozássok tárgya a közös költségvetés megállapítása volt. E tanácskozások rendjén a legkényesebb természetű kérdés volt, a katonatiszti fizetések felemelésének kérdése. A közös hadügyminiszter azt kívánta, hogy ez a kérdés már most intéztesse el a fizetések felemelésére szükséges összeg már bevételek az 1908. évre szóló közös költségvetésbe, a mit azonban Wekerle Sándor magyar miniszterelnök ellenezett. Egymással merőben ellentétes hírek jelentek meg e kérdés eldöntését illetőleg a lapokban és a koalíció ellen dolgozó újságok már hangos támadásokat intéztek a magyar kormány ellen, bevégzett dolognak véve, hogy a katonai kiadások jelentékenyen emelkednek s már ki is számították, hogy a magasabb kvóta szerint mennyivel többet kell fizetnünk. Nos, a támadások egészen alaptalanok, mert szó sincs arról, hogy a katonatiszti fizetések felemelése címén újabb összegek vétessenek fel az 1908. évi közös költségvetésbe. A magyar kormányelnök érvényesítette azt az álláspontját, hogy a magyar kormány egyoldalú katonai követelések teljesítésébe nem megy bele. A katonatiszti fizetések felemelésére irányított törekvés lehet jogosult is, de a magyar álláspont szerint újabb katonai követelések csak magyar nemzeti vívmányok ellenében teljesíthetők. Tárgyalások folytattak a fizetések felemelések mértékéről, de maga a fizetésemelés egyelőre elmarad.

— **Ítélet a Hajdu-Lengyel-féle ügyben.** Szerdán délelőtt hirdették ki, két napi tárgyalás után a törvényszék ítéletét, a Hajdu Gyula által elcsempészett számvéviszék akta ügyében, melyeket annak idején nyilvános közlés miatt Lengyel Zoltánnak adott át. Hajdu Gyulát hi-

vatalos titkok elárulásában büntö- nek mondták ki és ezért 2 heti államfogházra és hivatalvesztésre ítélték. Lengyel Zoltánt pedig „bűnpártolásban” mondták ki büntö- nek és 2 napi államfogházra ítélték. Ugy az ügyész, mint a védők fele- bezést jelentettek be

— **A függetlenségi párt Kossuthnál** Az országos függetlenségi és 48-as párt elhatározta hetfői érte- kezleten, hogy Kossuth Ferenc ke- reskedelmi minisztert, abból az al- kalomból, hogy a pártból kilépő képviselők némelyike, kilépő leve- lében vádaskodással illette a párt elnökét, előszóval tolmácsolja a beteg fekvő vezérrel a part vál- tozatlan bizalmát és ragaszkodását — A pártelnökség nevében kedden délután Thaly Kálmán, Barabás Bela és Kmetty Karoly látogatást tettek Kossuthnál, és előszóval tol- mácsolták a párt határozatát. Kos- suth Ferenc nagy megalapozással mondott köszönetet, a párt bizal- manak és ragaszkodásának ez újabb megnyilvánulásáért.

— **Az erdélyi birtokrendezés.** Az igazságügyi bizottság kedden délután 5 órakor tartott ülésén fog- lalkozott az erdélyi birtokren- dezésről szóló javaslatról. A bizott- ság tagjain kívül, Holló Lajos el- nökségevel Günther Antal igazság- ügyminiszter és Meskó László ál- lamtitkár is jelen voltak. A törvény- javaslatot Ferenczy Géza előadó be- hatóan ismertette és a bizottság Pop C. István felszólalása után, a javas- latot általánosságban úgy mint rész- leteiben elfogadta.

— **A homoródi tanítói járáskör** Székelyderzsén okt. 24-én tartotta rendes őszi közgyűlést, melyről az alábbi tudósítást vettük: Győrffy Ist- ván elnök a töle megszokott szép, értelmes és gondos megnyitóját után Kiss Jakab jegyző olvasta fel a mult gyűlés jegyzőkönyvét, mely módosít- ás nélkül elfogadtatott. Kiss Jakab helybeli tanító tanított a III—IV. osztályban papirhajtogatást és agyag- mintázást, melyet külön e célra be- rendezett kézimunka teremben köve- tett az V—VI. és ismétlő iskolások famunkája. A tanításért s a rövid idő alatt elért sikerért osztatlan, há- lás elismeréssel adózott a gyűlés Kiss Jakab tanítónak és jegyzőkönyvi elismerést szavazott neki a munka- terem szép berendezéseért, amelyhez hasonló talán Erdélyben sincsen s a mely lankadatlan szorgalma, fárado- zása eredménye. Meglepetéssel szem- lélte a gyűlés a kiállított mintagyű- temény egy részét, melyért a köze- lebbi szentgyörgyi kiállításon is elis- merő díszoklevéllel lett kitüntetve. E tárgyakat nagy részben nemsokára tanszermuzeumunk tulajdonába fogja bocsátani. Jakab József ig-tanító ügyesen előadott felolvasása, mely- ben az ifjúsági egyesületekről szólt — saját tapasztalatai alapján — élénk eszmecserére adott alkalmat, hogy miként lehetne 15—20 éves ifjainkkal e hasznos intézményt meg- kedveltetni. Gyűlés többek hozzá- szólása után az ifj. egyesületek lá- togatása érdekében a közigazgatási bizottságot és egyházi felsőbb ható- ságokat határozta megkeresni, hogy a látogatást ha kell, alkalmas bünte- tessel is kötelezővé tegyék. Székely Gábor hatásos szavalata után Deák Mózes, Derzsi Géza, Kiss Mózes és Vári Elek szép énekquartettekkel gyönyörködtették a hallgatóságot. Ür- mösi Jenő felolvasásában Chalupka Rezső kir. tanf. tollnoknak „a tani- tói járásköri gyűlések mintatánításai- nak bírálatáról” irt kritikai méltatá- sát elfogadták. A gyűlés ezután Em- ber János kir. tanfelügyelő, szeretve tisztelt főnöke eltávozására felett saj- nálátának adott kifejezést s jegyző- könyvileg örökíti meg elnök indítvá- nyára a tanítószolgálat iránti pártatlansá- gát, szeretetét s 3 évi itléte alatt szerzett sok oldalu érdemeit Szomor- ruan vették tudomásul Nagy Sándor gyepesi tanító elhalálását, kib-

igen szerény, becsületes munkás ta- got vesztettek. Barabás Vilmos gyepesi tanító rendes-, Pap Zsigmond gyepesi unitárius lelkész és Miklós Sándor malomtulajdonost a pártoló tagok sorába felvették. Kiss Mózes indítványára gyűlés elhatározta a kir. tanfelügyelőszékhez és vármegyénk érdemes főispánjához kérést intézni a községi tanítók és iskolák fizeté- seinek, illetve államsegélyeinek ki- talányozása érdekében. Jövő gyűlés helyének, idejének és tárgysorozatá- nak megállapítása után megleghangu táviratban üdvözölte a gyűlés Bene- dek Eleket, a „Néptanítók Lapja”- u szerkesztőjét. Végül Kiss Jakab helybeli tanító házában gazdag teri- tésű közebéd volt, amelyen sok, szép pohárköszöntő hangzott el s a tagok késő estvéli órákig vették igénybe a házigazda és háziasszony szives ven- dégszeretétét. Sz. L.

— **A kvótabizottság** kedden dél- után 1/2 5 órakor alakuló ülést tar- tott Wekerle Sándor üdvözölte a meg- jelenteket és felszólította a bizottságot a megalakulásra. Elnökök Szell Kál- mánt, előadónak Földes Bélát választ- ották meg. A bizottság többi tagjai: Rudnyánszky József báró, Harkányi báró, Nagy Ferenc, Ugron Gábor, Szabó Kálmán, Visontai Soma és Hoitsy Pál.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

A drágaság.

Országszerte nagyon sokat foglal- koznak a lapok a drágasággal. Az ön becses lapja is már többször irt- ugy általánosságban az országban lábra kapott áremelkedésről, de a részletekre nem terjeszkedett ki. Én tehát bátorokdnam nem az ország, hanem a helybeli részletekre a kö- zönség és a hatóság figyelmét fel- hívni.

Első sorban is van a városnak egy rossz törvénye, a mely megen- gedi, hogy a nyereszkedő kofák és bethlenfalvi asszonyok, korán reggel összeszedjék a gabonát, zöldséget és mindenféle más élelmicikket a mely- egy pár krajcárt nyerni lehet és azt itt helyben és a szomszédos Csikszeredába szekerekkel elszállítják, ezt kellene a hatóságnak tiltani, vagy szabályozni. De nézzük csak meg az el nem vithető élelmi cik- keteket: a tejet. A mióta a tejszövet- kezeteket létesítették, azóta a város- hoz közlelő falvak megveszik a ta- volabbi tejszövetkezetektől a leszürt és megfelezett tejet literenként két vagy három krajcárért és itt eladják 14 vagy 16 krajcárért; van ugyan egy szabályrendeletünk, a melyben meg van írva az élelmiszerek meg- vizsgálása, és a hamis mértékek el- kobzása, de az elsőt egy városi or- vostól kívánni sem lehet, a másikat pedig már el temették; hej pedig csak egyszeri erélyes vizsgálat is, hogy megtöltené hamis mértékekkel a városházat.

Nézzük már most a husárukat és keressük, hogy azoknak a drágasá- gát mi okozza? Ezelőtt egy pár év- vel divatba volt, hogy minden sze- gény ember vett magának egy ma- lackát és azt nyáron át csordába já- ratta, ősszel meghizlalta és télen le- őlve ellátta magát hússal.

Most városunk lakosságának na- gyobb része, azok a kik minden áron Budapestet akarnak csinálni Udvar- helyből, annyira elkényesedett, hogy ha meglátja egy állat hulladékot a polgárság által fizetett aszfalton, rögtön elájulna. Azt mondják hogy olesó a marha és mégis drága a hus; en- nek sem mi vagyunk az okai, hanem azok a mindent fitymáló és kicsinylő urak, akik egy egész palotasort épít- tettek a várossal, és elneveztek mo- dern vágóhidnak; nem volt bizalmuk az itt való mészárosok tisztaságába, de azért mégis megveszik a Farcá-

Ezen rovatban helyet adunk minden köz- érdekű felszólalásnak, de a felelősség a be- küldőt terheli. Szerk.

diaktól a disznóhúst. Ez a modern vágóhid az egyik oka a hus drága- ságának, mert itt nemcsak az álla- tok, hanem a mészárosok is keresz- tül mennek fokozatosan a várakozás nagy fizetés stb. kinszenvedésén; a hus drágaságáért pedig hiába fordul-unk a hatósághoz, mert van öt mé- szárosunk Udvarhelyt, és ebből az ötből két városi képviselő.

De menjünk tovább; nézzük meg a lisztet és ennek mindennapi drá- gulását. Az „Udvarhelyi Híradó” sze- rint ezt a malmok okozzák. Igaza lehet; de nem abban az értelemben, hanem megfordítva. Itt Udvarhelyt régi szokás volt, hogy ősszel min- den szegény ember vett magának egy kis gabonát és azt az udvarhelyi malomba megőröltette; ügyelve arra, hogy ne cseréljék ki és ne vá- molják meg tulságosan; de idővel a gátakat elvitte a víz, a szomszéd falvak malomtulajdonosai, (akik mel- lesleg mondva mind udvarhelyi urak), rajta voltak, hogy a város ne épít- sen más gátat, vagy ha épített is, hát az ezekbe kerüljön, csak azért, hogy így ők saját malmaik után két- szeres béreket húzhasanak; ez a lelketlen spekuláció okozta azt, hogy a szegény embernek drágán kell venni a lisztet, a város malma szá- rason pusztul el, a tímárok pedig más helyen kell, hogy jó drágán csert törjenek, és a malomárok sohse kap- jon többé vizet, hanem legyen örökre ingyen bacillustermő földje a vá- rosnak.

A fa drágaságáról nem is írok, mer' azt mindnyájan jól tudjuk, hogy ennek a mostani erdőtörvény az ok- zója és a spekulánsok által Zetela- kán fölül megnyitott két fatelep, a hol a közel eső falvak marhás em- bereinek akkora nagy bért adnak a faszállításért, hogy behozott eladó fájánál többet kap. Hanem a ruhá- zati cikkek — különösen a lábbeli drágasága — már a pesti árakat is felül multák; hogy ezt mily mester- séges módon emelték annyira, egy kis utánjárással napfényre lehetne hozni. De nem akarok személyes- kedni, csak annyit jegyzek meg, hogy azok az urak, a kik oly nagylelkű- séggel ki emeltek egy pár iparost az éji homályból államsegítséggel, most tapasztalhatják hogy nem magoknak, hanem a szociálistáknak tettek szol- gálatot.

Ezekben akartam rá mutatni a helyi drágaságra és annak egy néhány esetben az orvoslására, ha volna a ki figyelembe vegye; de azt hiszem nincs és nem is lesz, a ki fel emelje azt a korbácsot, a melyel Jezus a kufárokat kiverte a jeruzsálemi tem- plomból... mert félünk a megfe- szítéstől...

Szabó József.

Kiadja: Betegh Pál és Társa ujság- kiadó intézete.

SCOTT-FÉLE EMULSIÓ

rendkívül erősítő hatással van az egész szervezetre, gyógyítja és erő- síteti a tüdőt.

Köhögést és meghűlést

bármily makacs és hosszadalmas is legyen az, a SCOTT-féle Emulsió gyorsan megszüntet. Még a sorva- dasos betegeknek is köny- nyebbülést szerez a Scott- féle Emulsió, feltéve, hogy idejekorán használják, a mely esetben állandó és tartós gyógyulást ered- ményez.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 f. Kapható a gyógyszer- tárákban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figye- lembe venni.

A KOSSUTH FERENC által alapított
HAZAI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ RÉSZÉNYTÁRSASÁG

udvarhelyvármegyei és Székelyudvarhely városi főképviselője **Betegh Pál és Társa** cégénél **Kossuth-utca 31. sz. a.** van
 Ügynökségek várnagyvezérte. Elfogad tűz-, jég-, élet- és járadékbiztosításokat. Elsőrendű hazai intézmény.

Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és porland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban

Gyertyánty J. fiai vasnagykereskedésében Székelyudvarhelyen.

6618—1907. lkv. szám.

HIRDETMÉNY.

Városfalva község telekkönyve határozatát követően az 1869. évi 2579. számú szabályrendelettel képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX. 1889. évi XXXVIII. és 1891. évi XVI. t. c. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatosan a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével fogantatották.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1907. évi december hó 3-án fog kezdődni.

Ennélfogva felhívatnak:

1. az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjen meg és az új telekkönyvi tervezet ellen nemaláni észrevételeiket annál is bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a teves átvezetésből eredhető kifogásokat jobbizemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. mindazok, kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatott előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kiüzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

3. mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezése alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírássra az 1886. évi XXIX. t. c. 15. 18 §-ai és az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. 6. 7. és 9 §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azok aligényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt élő szóval ismerje el és a tulajdonjog bejegyzésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a belyeg és illeték elengedési kedvezményétől esznek; és

4. mindazok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve, hogy a törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a belyegmentesség kedvezményétől esznek.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságától!

Oklánd, 1907. évi október 21.

MÁTHÉ, kir. albiró.

— Szolga havi fizetés mellett állandó helyet kap. Hol? Megmondja a lap kiadóhivatala.

Ujonnán bőrozott, jókarban levő zongora eladó. Cimlapunk kiadóhivatalában.

64—907. sz.

Feladasi hirdetmény.

Alulírott gyergyóújfalu közbirtokosság közhírre teszi, hogy Gyergyóújfalu 1907. évi november 20-án d. e. 9 órakor kezdődő nyilvános szó- és írásbeli árverésen eladja a) Somlyóalji erdőrezsben 1906. évben kijelölt rendes vágáshoz eladni szánt lánállók fáját.

Kikiáltási ára 11600 korona, a melyen alul a fát nem adja el.

Bánatpénz a kikiáltási árak 10 százaléka, a részletes árverési és szerződési feltételek, a melyektől eltérő vagy utóánlatok nem fogadhatók el, a közbirtokosság elnökségénél hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Tájékoztatóul szolgáljon, hogy a kihasználás alá kerülő terület mintegy 20 kh kiterjedésű, a legközelebbi vasúti állomástól, a székelyudvarhelyi től 38 km. nyire van és hogy az eladó fa lucfenyő, csak kis részben jegenyefenyő 6226 drbnak mellmagasságban kéreggel együtt 10—76 átlag 27 cm. átmérőjűnek és 2110 km. hasznófát tartalmazóknak van becsülve.

Gyergyóújfalu, 1907. október 28.

Mihálydeák Imre, Bányász Sándor kb. jegyző. kb. elnök.

EÉLYEGZŐK

megrendelésre mindenféle kivitelben bárhova a legpontosabban szállítatnak **Betegh Pál és Társa** könyv-, papír-, iró-, rajz- és zeneműkereskedéséből Székelyudvarhelyt.

— **A jövő körzöje!** Szénásy Béla magyar gyártmányú új szabadalmazott fejtes körzöi a legjobbak. Kapható: **Betegh Pál és Társa** könyv-, papír-, iró- és rajzkereskedésében Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 31. sz. a.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Legujabb székelykönyvek!

Ép n most jelent meg a Balásy Dénes kiűnő fordításában: **A székelyek alkotmányának története** a XVI. és XVII. században ára 4 korona

Székelyföld. Versek. Irta: Fülei-Szántó Lajos; ára diszkótesben 3 K, fűzve 2 K.

Kapható a kiadó **Betegh Pál és Társánál**, valamint az összes könyvkereskedésben.

HÖLGYEIM!

Csak egyszer, próbaképpen rendeljék meg a csodahatású szépítő szert, a dr. Biró-féle **HAVASI GYOPÁR-CRÉMET**, és meg fognak róla győződni, hogy ezen esodaszer azonnal eltávolít szepőt, májfoltot, mindenféle tisztálanságot az arcról és a bőrnök gyönyörű üdéséget, fiatalságot kölcsönöz. Nagy tégely 1 korona, próbatégely 70 fillér.

Vérzegényesség, étvágytalanság, idegesség gyógyítására a leghatasosabb készítmény a dr. Biró-féle Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. 1 üveg ára 2 kor 40 fillér.

TOKAJI CHINA-VASBOR

„ARANYHARMAT.”

A legdivatosabb hajszínt, a szép aranyszőke haját lehet használata által megszerezni. E szer teljesen ártalmatlan ugy a hajra, mint az általános egészségre. Nem fest! Nem piszkít! Egy üveg ára 3 K. Mindezekből főraktár: **WOLF** gyógyszerár Kolozsvár. Székelyudvarhelyen kapható: **NAGYSOLYMOSI KONCZ ARMIN** „Oroszlán” gyógyszerárban és **SOLYMOSSY**-féle gyógyszerárban.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszznál és meghűléseknél, bedörzsölésével söléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest. **Dr. Richter** gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Cserefa eladó az udvar-águk 25 cm-től 41-ig, müfa benne helyi vasúti állomástól 4 kmnyi távolságban a 55 köbméter. Megvásárolható Osváth a bethlenfalvi erdőn 162 drb, vastag- Miklós tanítótól Zetelakán.

Baross, Borszéki és Kászoni vizek

A közönség figyelmébe.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy ujonnan bevezettem üzletembe nagy választékban a

gyermek-kocsikat

üveg, porcellán és ajándék tárgyakat nagy választékban. Ugy hogy az minden igényeknek megfelelő legyen.

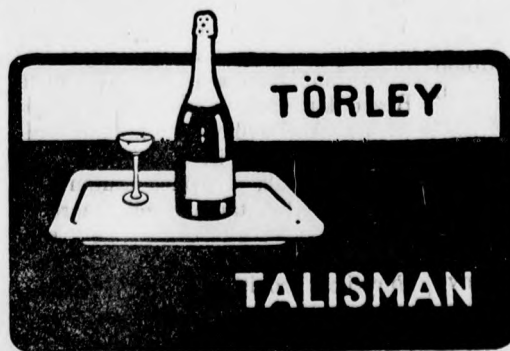
Egyuttal felhívom becses figyelmét mindig friss és jó minőségű fűszeráru osztályomra is és kérem szükség esetén szives pártfogásukat

teljes tisztelettel

SZENTPÉTERY GERGELY.

Csemegeszőlő (legfinomabb muskotály) olcsó napi árakon állandóan friss minőségben kapható.

Mindig friss fűszerárak

Nem muszáj megalni!
Élet könyve.
 3 K 50 fillér előleges beküldése után bárhova bérmentesen küldi a „Székelyudvarhely” kiadóhivatala (Betegh Pál és Társa könyvkereskedése) Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 31. sz.